

Člověk a jeho svět

Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka jako součást vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět zaujímá důležité postavení ve vzdělávacím programu 1. a 3. ročníku, seznamuje žáky s prostředím školy, rozvíjí schopnosti účelné organizace, plánování a využívání času, vytváří předpoklady k formování základních pracovních návyků, rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání.

Obsahové vymezení předmětu

V předmětu Prvouka je realizován vzdělávací obsah vzdělávací oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Žáci získávají nové poznatky z různých oblastí života. Seznamují se se zákonitostmi fungování přírody i společnosti. Základní poznatky propojují do systému a tam, kde je to možné, jejich platnost ověřují také praktickou činností. Vyučovací předmět prohlubuje poznatky žáků o rodině, domově, místě bydliště, obci, učí je vnímat základní vztahy ve společnosti včetně situací ohrožení.

V Prvouce se žáci seznamují s činnostmi a předměty kolem nás, všímají si a popisují jejich změny v průběhu času, všímají si techniky, zkoumají, pozorují a chrání přírodu, získávají další poznatky o lidském těle a o zdravém způsobu života.

Časové a organizační vymezení předmětu

1. ročník – 2 hodiny týdně (předmět má komplexní charakter)
2. ročník – 2 hodiny týdně (předmět má komplexní charakter)
3. ročník – 2 hodiny týdně (předmět má komplexní charakter)

Vzhledem k začlenění prvků programu Začít spolu do výuky na 1. stupni je část vzdělávacího obsahu předmětu realizována formou center aktivit, ve kterých se dle týdenních plánů prolínají obsahy více vzdělávacích oborů (ČjL, M, Prv, Přv, V1, Vv, Pč).

Průřezová témata

Do předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Sociální rozvoj

- Komunikace
- Poznávání lidí

Enviromentální výchova

- Základní podmínky života

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Žák:

- využívá vhodné způsoby, metody a strategie vlastního učení /práce s texty/
- vyhledávání a třídí informace za účelem dalšího vzdělávání

Učitel vede žáky:

- k pochopení smyslu učení a proč se učí
- k zodpovídání i kladení otevřených otázek
- k hodnocení a k sebehodnocení

Kompetence k řešení problému:

Žák:

- snaží se chápat problémy, vyhledává a ověřuje vhodná řešení

Učitel vede žáky:

- k odstranění obav z řešení problému
- k řešení problémů různými metodami
- ke kritickému myšlení
- k diskusi, spolupráci
- k vyhledávání informací potřebných k řešení problému (shodnost znaků, podobnost)

Kompetence komunikativní:

Žák:

- naslouchá druhým lidem, porozumí jejich projevu, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

Učitel vede žáky:

- k respektování druhého, naslouchání
- k vytváření příležitosti pro vzájemnou komunikaci
- k dovednostem diskutovat
- k volnému psaní
- k řízenému čtení

Kompetence sociální a personální:**Žák:**

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci ve skupině, k rozdělování role v týmu
- k dovednosti požádat v týmu o pomoc a také ji umět nabídnout
- k prezentaci svých názorů
- k respektu k názorům druhých

Kompetence občanské:**Žák:**

- se umí vcítit se do situace ostatních lidí

Učitel vede žáky:

- k dovednosti pomáhat druhému a respektovat jeho osobnost (empatie)
- k dovednosti orientovat se v krizových situacích

Kompetence pracovní:**Žák:**

- řídí se základními hygienickými návyky (sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku)

Učitel vede žáky:

- ke správným a bezpečným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení
- k dovednosti udržovat si pořádek na svém pracovním místě